

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI

SENARYO 1

Soru 1 (SB.7.3.4): Anayasamızın 23. maddesine göre herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. Ancak bu haklar sınırsız değildir ve belirli durumlarda devlet tarafından kısıtlanabilir.

a) Yerleşme hürriyetinin kısıtlanabileceği durumlardan iki tanesini yazınız.

b) Milli Parklar ve Sit Alanlarında yerleşmenin yasak olmasının temel sebebi nedir? Açıklayınız.

Soru 2 (SB.7.4.1): Tarih boyunca bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında birçok değişim yaşanmıştır.

a) Tarihte bilinen ilk yazıyı hangi uygarlık, hangi ihtiyaçtan dolayı icat etmiştir?

b) Yazı malzemelerinin gelişim sürecini (kil tabletten günümüzdeki dijital araçlara kadar) sırasıyla yazınız.

Soru 3 (SB.7.4.2): Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginler, bilimsel gelişme sürecine dünya çapında katkılar sunmuşlardır. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri uygun şekilde doldurunuz.

Bilim İnsanı	Bilim Alanı	En Önemli Katkısı / Eseri
Harezmi	Matematik	.....
İbn Sina	.....	El-Kanun fit Tıp (Tıbbın Kanunu)
Ali Kuşçu	Astronomi	.....

Soru 4 (SB.7.4.3): XV. ve XX. yüzyıllar arasında Avrupa’da yaşanan gelişmeler günümüz bilimsel birikiminin temelini oluşturmuştur. James Watt tarafından geliştirilen buhar makinesinin, üretim teknolojisine ve sosyal hayata olan etkilerini iki örnekle analiz ediniz.

SENARYO 1 - CEVAP ANAHTARI

Cevap 1:

- **a)** Yerleşme hürriyeti; suç işlenmesini önlemek, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak veya kamu mallarını korumak amacıyla kanunla kısıtlanabilir.
- **b)** Milli Parklar doğal çevreyi ve turizmi korumak, Sit Alanları ise tarihi ve kültürel mirası korumak amacıyla koruma altına alınmıştır. Bu alanlarda yapılaşmaya izin verilmediği için yerleşme yasaktır.

Cevap 2:

- **a)** İlk yazı, MÖ 3200 yıllarında Sümerler tarafından icat edilmiştir. İcat edilme nedeni, artan tarım ürünlerinin depolanması sırasında bu ürünleri kaydetme ihtiyacıdır.
- **b)** Yazı malzemelerinin tarihsel gelişim sırası şöyledir: Kil tablet → Papirüs → Parşömen → Kâğıt → Kitap → Bilgisayar/İnternet → Akıllı telefon ve e-kitap.

Cevap 3:

- Harezmi: Sıfır (0) rakamını ilk kez kullanmış ve cebir bilimini sistemleştirmiştir.
- İbn Sina: Tıp ve eczacılık alanında çalışmıştır. Avrupa'da "Avicenna" olarak bilinir.
- Ali Kuşçu: İstanbul'un enlem ve boylamını belirlemiş, Güneş saati yapmış ve Ayasofya Medresesi'nde müderrislik yapmıştır.

Cevap 4: James Watt'ın buhar makinesini geliştirmesi Sanayi İnkılabı'nın başlangıcı kabul edilir. Etkileri:

- Üretimde Değişim: İnsan ve hayvan gücü yerine makine gücüne geçilmiş, fabrikalar kurularak seri üretim başlamıştır.
- Sosyal Hayatta Değişim: Üretimin artmasıyla şehirleşme hızlanmış, nüfus kentlerde toplanmış ve çekirdek aile yapısı yaygınlaşmıştır